

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

הפקולטה למדעי הבריאות

בית הספר למקצועות הבריאות הקהילתיים ע"ש רקנאטי

קורסי בחירה

תואר ראשון

סמסטר א' – תשפ"ו

חוברת תיאור קורסים (סילבוסים)

מספר קורס	שם הקורס	מרצה	נק"ז	עמוד
47219631	דימות רפואי	שירה ביטנסקי	2	2
47214660	רפואה וחברה במערב מהרנסס ועד למאה העשרים ואחת	נמרוד	2	3-4
47215455	המטפל והמטופל	אריאל פלדשטיין	2	5-6
47214650	צוותי בריאות מול תקשורת - מאויבים לידידים	דן	2	7-14
47217750	גישות טיפול בהרגלים התמכרותיים	סיגל לוינשטיין	2	15-16
48615000	הדפסת תלת מימד	יוכי ביטן	2	17-19

שם הקורס: " דימות רפואית "

מס' הקורס: 472-1-9631

נקודות זכות: 2

שנה אקדמית: ב' תשפ"ה

סמסטר: א'

שעות:

מיקום: חדר הצגה גדול במכון
הרנטגן- בית החולים סורוקה
שפת הוראה: עיברית.

תואר: ראשון

איפיון הקורס: מדעי הרפואה

מחלקה אחראית: פיזיותרפיה

זות קדם: אין דרישות קדם.

מפתח הציונים: ציון מטרי

ם המרצה:

פרטי קשר

טלפון במשרד:

דוא"ל:

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס
הסטודנטים יעריכו את הקורס על
מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי
האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי
ועדת הוראה פקולטית עבור תשע"ו
עדכון אחרון: אוקטובר 2017

תיאור הקורס: דימות רפואי היא בדיקה לרוב בלתי פולשנית בה מתוארים
גראפית חלקים פנימיים של גוף הנבדק. טכנולוגיה זו משמשת לאבחון קליני,
למחקר וגם למטרת הטיפול.

דימות רפואי מתבסס על דגימת הגוף הנבדק באמצעות קרני רנטגן, שדה מגנטי,
אור נראה, גלי קול וקרני גאמה, המשתמשים ברפואה גרעינית.

רפואה גרעינית משממת גם לטיפול בכךשמצלת את התנאים של התא כדי להרוס
בצורה מבוקרת גידול סרטני מבלי לפגוע הרקמה הבריאה

מטרות הקורס: הקניית ידע בתחום דימות רפואית, התוויות הידועות, ידע כללי
על קרינה רדיואקטיבית בחיים הרגילים.

יעדי הקורס:

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להכיר את שיטות ההדמייה השונות הקיימות.
2. התוויות לביצוע בדיקות הדימות השונות.
3. התוויות נגד עיקריות וחשובות בבדיקות הדימות השונות.
4. מושגים בבסיסים בפענוח והערכה של בדיקות הדימות השונות.

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב-80% מההרצאות.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטלים.

הערכת הסטודנטים בקורס: מבחן מסכם 100% מהציון

מטלות הקורס:

נוכחות בהרצאות הקורס.

למידה לבחינה.

הזמן הנדרש לעבודה עצמית בבית: מעבר על ההרצאות השונות ולמידה לבחינה.

וכן הקורס/ מבנה הקורס

הרצאות פרונטליות אשר יינתנו ע"י רופאים מומחים ברדיולוגיה ורפואה גרעינית בנושאים הבאים
מבוא כללי – הדמיה

הדמיות מבוססות קרני רנטגן

אולטרסאונד

תהודה מגנטית - MRI

שימוש בהדמיה במתארים ספציפיים

מבוא לרפואה גרעינית

רפואה גרעינית באונקולוגיה .

רפואה גרעינית בטיפול

PET CT

*כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס/ בספריה/ במחלקה/ במאגרי מידע אלקטרוניים
הזמינים לסטודנטים באב"ג

שם הקורס: רפואה וחברה במערב מהרנסנס ועד למאה העשרים ואחת

מס' הקורס: 47214660

נקודות זכות: 2

שנה אקדמית: תשפ"ו

סמסטר: א'

שעות: יום א 16:15

מיקום:

שפת הוראה: עברית

תואר: ראשון

איפיון הקורס: קורס בחירה עבור תלמידי

תואר ראשון בסייעוד, פיזיותרפיה ורפואת

חירום

דיסציפלינה: היסטוריה של הרפואה

מחלקה אחראית:

דרישות קדם: אין

שם המרצה: ד"ר נמרוד זינגר

פרטי קשר

טלפון במשרד: 0502134948

דוא"ל: zingern@post.bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים

יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות

לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית עבור שנה אקדמית

תיאור הקורס: הקורס עוסק בהיסטוריה של הרפואה בעולם המערבי משלהי ימי הביניים ועד למחצית המאה העשרים. לאורכו נשאל את השאלות הבאות: האם יש דבר כזה "היסטוריה של הגוף"? האם גם למחלות יש היסטוריה משל עצמן? האם הידע הרפואי אכן משקף "אמת מדעית" בלתי משתנה? ומה מאפיין את הרפואה המודרנית? על מנת לענות על שאלות אלו, נתחיל את דיונונו בעת החדשה המוקדמת. ראשית, נציג את המרפאים הרבים שפעלו ב"שוק הרפואי" בתקופה, ונאפיין את התהליך הממושך שבו הרופאים הצליחו להשיג שליטה בו. נתהה על טיב היחסים בין "מאגיה" למדע ונעמוד על השינויים בידע הרפואי בעידן המהפכה המדעית והנאורות. בהמשך נדון בקשר בין הרפואה לתופעות המרכזיות בהיסטוריה המודרנית כדוגמת לאומיות, הגירה וגזענות.

מטרות הקורס: לערוך היכרות עם ההתפתחויות המרכזיות בהיסטוריה של הרפואה בעת החדשה, ועם המתודולוגיות ההיסטוריוגרפיות לחקר הנושא.

יעדי הקורס: להכנות ידע בתחום ההיסטוריה של הרפואה, ועידוד חשיבה ביקורתית ביחס למערכת הרפואית.

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. לציין את אבני הדרך המשמעותיות בהיסטוריה של הרפואה בעת החדשה.
2. לתאר את הגישות הביקורתיות המרכזיות במדעי הרוח ביחס לתפקידה של הרפואה המודרנית.
3. להציג מס' דוגמאות כיצד הידע הרפואי-המדעי הושפע מתפיסות דתיות ופוליטיות לאורך העת החדשה.
4. לזהות הבניות תרבותיות המשפיעות על תחום התמחותו הרפואי.

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב-80% מהשיעורים, סטודנט שלא נוכח ב-80% מהשיעורים לא יוכל לקבל ציון.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטליים

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. מבחן מסכם 100%
2. משרתי מילואים זכאים להגיש עבודה במקום מבחן

ציון עובר בקורס: 60

מטלות הקורס:

מבחן מסכם: מבחן על חומר ההרצאות וחומר הקריאה

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

1. מבוא- אירופה במעבר מימי הביניים לעת החדשה, ובעיות מתודולוגיות בחקר "השוק הרפואי" הקדם מודרני
2. נקודת המבט של החולה והיסטוריה של ה"גוף"
3. היסטוריה של המחלות: המגפה
4. רפואה ומגדר: מיילדות ומכשפות
5. רפואה ומאגיה
6. שינויים בתיאוריות הרפואיות ברנסנס וב"מהפכה המדעית" (1)
7. שינויים בתיאוריות הרפואיות ברנסנס וב"מהפכה המדעית" (2)
8. רפואה ו"תיקון" חברתי בעידן הנאורות
9. "הולדת הקליניקה": לידתה של הרפואה המדעית במאה ה-19
10. תולדות השיגעון והולדת הפסיכיאטריה
11. רפואה, ה"גוף", לאומיות וגזענות

רשימת קריאה:

קריאת חובה:

יערה בר און, **רואות את הנוול: לידה ויילוד לקראת העידן המודרני**, אוניברסיטת חיפה, חיפה 2000, עמ' 50-72, 127-201.
גליקל: **זיכרונות 1691-1719**, ההדירה ותרגמה מיידית חוה טורניאנסקי, מרכז דינור, מרכז שזר, ירושלים תשס"ו, עמ' 161-175, 233-235, 341-347, 361-369.

יוסף חיות, "רבי משה זכות מגרש הרוחות- קבלה מאגיה ורפואה בראשית העת החדשה", **פעמים** 96 (תשס"ג), עמ' 121-142.
רקפת זלשיק ונדב דבירוביץ, "גוף ונפש: על חיתוך אונות מוח וריפוי חולי הנפש", **זמנים** 78 (2002), עמ' 82-93.
גיא ביינר, "על גילוייה מחדש של השפעת הגדולה", **זמנים** 113 (2011), עמ' 4-13.
משה צימרמן, "יהדות השרירים- התרופה ליהדות העצבים", **זמנים** 83 (תשס"ג), עמ' 56-65.

קריאת רשות:

נמרוד זינגר, **בעל השם והרופא: רפואה ומאגיה בקרב יהודי גרמניה בראשית העת החדשה**, אוניברסיטת חיפה, חיפה 2017.
מישל פוקו, **הולדת הקליניקה**, רסלינג, תל אביב 2008, עמ' 23-36.
רוי פורטר, **תולדות הרפואה מהיפוקרטס עד ימינו**, רסלינג, תל אביב 2009, עמ' 9-18, 301-382.

Nicole Archambeau, "Healing Options during the Plague: Survivor Stories from a Fourteenth-Century Canonization Inquest," *Bulletin of the History of Medicine* 85, (2011), pp. 531-59.

W. F. Bynum and Others, *The Western Medical Tradition 1800 to 2000*, Cambridge University Press, Cambridge 2006.

Alisha Rankin, "Duchess, Heal Thyself: Elisabeth of Rochlitz and the Patient's Perspective in Early Modern Germany", *Bulletin of the History of Medicine* 82 (2008), pp. 109-144.

Ulinka Rublack, "The Public Body: Policing Abortion in Early Modern Germany", in: Lynn Abrams & Elizabeth Harvey (ed.), *Gender Relations in German History*, Duke University Press, Durham 1997, pp. 56-80.

Andrew Wear, "Medicine in Early Modern Europe 1500-1700", in: Lawrence I. Conrad and others (eds), *The Western Medical Tradition 800 BC to AD 1800*, Cambridge University Press, Cambridge 1995, pp. 215-362.

* כל חומרי ועוזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס

שם הקורס: המטפל והמטופל – בחברה רב תרבותית – החברה הישראלית

מס' הקורס: 472-1-5455

נקודות זכות: 2

ECTS: 2

שנה אקדמית:

סמסטר: א'

שעות:

מיקום:

שפת הוראה: עברית

תואר: ראשון

איפיון הקורס: קורס בחירה עבור תלמידי

תואר ראשון בסייעוד, פיזיותרפיה ורפואת

חירום

דיסציפלינה:

מחלקה אחרת: המחלקה לסייעוד

דרישות קדם: אין

מפתח הציונים: (עובר לא עובר/ ציון מטרי

וכו')

שם המרצה: פרופ' אריאל פלדשטיין

פרטי קשר

טלפון במשרד: 0502029600

דוא"ל: arielfel@bgu.ac.il

שעות קבלה: (זמן שבועי ומיקום)

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס

הסטודנטים יעריכו את הקורס על מנת

להסיק מסקנות לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית עבור שנה אקדמית

עדכון אחרון: התאריך האחרון בו עודכן

הסילבוס

תאריך עדכון אחרון: אוגוסט 2025

תיאור הקורס: הקורס עוסק במגוון הקבוצות והחלקים שמרכיבים את החברה הישראלית. החברה הישראלית הנה חברה רב-תרבותית שמתחלקת לכל הפחות לארבעה שבטים. כל שבט מתחלק לתת קבוצות. הקורס הנו מסע מפגש עם חלקי החברה הישראלית במטרה להכיר את המאפיינים שלהם. בנוסף לעמוד על ההבדל המהותי בין הסטראוטיפים והדעות הקדומות ובין עובדות שמאפיינות כל קבוצה וקבוצה. מקרי הבוחן יתבססו על הקולנוע הישראלי.

מטרות הקורס: לערוך היכרות עם חלקי החברה הישראלית וללמוד אודותיהם. להבין את הפער הקיים בין דימויים ודעות ובין המציאות ועובדות.

יעדי הקורס: להקנות ידע בתחום החברה הישראלית ולבחון כיצד היחס של המטפל למטופל

מושפע מהרקע שלו. עידוד חשיבה ביקורתית ביחס לקבלת החלטות של המטפל וקביעת

גישתו ודרך הטיפול למטופל. בחינת הקורלציה בין היחס והטיפול ובין הרקע התרבותי.

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להכיר את המבנה הייחודי של החברה הישראלית.

2. לבחון ולהתמודד עם הפער בין דימויים וסטראוטיפים ובין עובדות.

3. לבצע תהליך רפלקטיבי על התנהלותו כמטפל ולדעת לזהות מצבים בהם קיימת

הטעיה תרבותית.

4. לזהות הבניות תרבותיות המשפיעות על תחום התמחותו הרפואי.

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב-80% מהשיעורים, סטודנט שלא נוכח ב-80% מהשיעורים לא יוכל

לקבל ציון.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטליים + סדנא

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. 3 מטלות ניתוח אירוע 100%

מטלות הקורס:

במהלך הקורס יוגשו 3 מטלות על-פי הנחיות ומבוססות על חומר הלימוד בקורס. את המטלה יש להגיש באתר המודל של הקורס בהתאם להנחיות המרצה.
סטודנט/ית משרתי מילואים במהלך הסמסטר יפנו למרצה הקורס ובתאום יבצעו מטלה.

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

1. מבוא- שימוש בשפה ויזואלית – יסודות ועקרונות השפה הוויזואלית
2. החברה הישראלית – חברה רב-תרבותית
3. עולים מארצות אירופה
4. עולים מארצות צפון אפריקה ואסיה
- תושבי הפריפריה
6. תושבי הפריפריה
7. סדנא
8. חרדים
9. כיפה סרוגה
10. ערביי ישראל
11. מהגרי עבודה
12. יסודות הטיפול בחברה רב-תרבותית

דיון מסכם

רשימת קריאה:

קריאת חובה:

1. בשארה עזמי, **בין האני לאנחנו- הבניית זהויות וזהות ישראלית**, ירושלים 1999.
2. גרץ נורית (עורכת), **מבטים פיקטיביים**, תל-אביב 1998.
3. גרינברג עפרה, " הרפואה העממית בעיירת עולים ותפקיד המשפחה בתהליך הריפוי", **מגמות**, ינואר 1989, עמ' 47-59.
4. דון-יחיא אליעזר, **הדת בישראל**, ירושלים 1975.
5. הורוביץ דן, לויסק משה, **מישוב למדינה**, תל אביב 1972.
6. ---, **מצוקות באוטופיה**, תל אביב 1990.
7. הכהן דבורה (עורכת), **קיבוץ גלויות**, ירושלים 1998.
8. ויץ יחיעם (עורך), **בין חזון לרביזיה**, ירושלים 1997.
9. טמיר בתיה, אריאלי דניאלה, "חמלה וסיעוד", **גרונטולוגיה וגריאטריה**, 2014, 109-93.
10. לויסק משה, **העלייה הגדולה בשנות החמישים- כישלוננו של כור ההיתוך**, ירושלים 1999.
11. לויסק משה (עורך), **עדה לאום ומעמד בחברה הישראלית**, ת"א 1989.
12. מאנע עדי. " אי-שוויון בבריאות בעיני חברי קבוצות מיעוט: המקרה של הבדווים בנגב", **מפגש**, כרך 40, יוני 2015, עמ' 77-96.
13. עילם יגאל (עורך), **תולדות ישראל בדורות האחרונים**, ירושלים 1967.
14. ---, **יהדות כסטטוס קוו**, ת"א 2000.
15. פרס יוחנן, **יחסי עדות בישראל**, ת"א 1977.
16. צמרת צביקה, יבלונקה חנה (עורכים), **עשור ראשון**, ירושלים 1997.
17. --- (עורכים), **עשור השני תשי"ח – תשכ"ז**, ירושלים 2000.
18. שקי אבנר, **מיהו יהודי בדיני מדינת ישראל**, תל אביב 1977.

*כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס

תיאור הקורס:

בימינו, לאור חשיבותה של המדיה בהתוויית דעת הקהל הציבורית, ועל רקע השינויים שעוברים על אמצעי התקשורת ברמה הגלובאלית והמקומית, מועצמת החשיבות של הכרת מפת התקשורת ואופן פעולתם של אמצעי התקשורת לצורך קידום מעמד של גופים וארגונים, מקצועות ופרופסיות, לרבות סיעוד.

לסטודנטים המוכשרים בעיסוק ובמחקר במקצועות הבריאות הקהילתיים חשיבות רבה בהכרת אפיקי הפעולה מול התקשורת ובקידום יחסי ציבור כדי לסייע להם להיות מעורבים בציבוריות, להעביר מסרים שביכולתם להשפיע על מדיניות, לשפר את תדמית המקצוע והפרופסיה ולקדם מהלכים במערכת הבריאות ובחברה כולה.

מטרות הקורס:

הקורס יאפשר לסטודנטים הכרות עם עולם תקשורת ויחסי הציבור בישראל במציאות העכשווית ועם תפקידיהם של גורמים שונים במפת התקשורת וממשקים מול התקשורת, וזאת תוך התייחסות ממוקדת למקצועות הבריאות הקהילתיים המתפתחים ולכללי אתיקה, למשל בהקפדה על חיסיון מטופלים.

הקורס יסקור מאמרים אקדמיים בתחום ודיווחים בתקשורת המקומית והזרה הנוגעים לצוותי בריאות, ויבקש להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ומיומנויות פרקטיות לשימוש באמצעי התקשורת ולעבודה עם המדיה לסוגיה, לרבות תקשורת כתובה ואלקטרונית, לצורך שיפור התדמית הציבורית, ניהול משברים וקידום המעמד המקצועי.

בקורס ישולבו דוגמאות מתוך קטעי עיתונות וטלוויזיה עדכניים להמחשת המסרים השונים. במסגרת הקורס יתנסו הסטודנטים בהכנת קמפיין תקשורתי סביב נושא אישי לבחירתם בתחום מקצועות הבריאות.

יעדי הקורס:

הקורס יציע לסטודנטים במקצועות הבריאות הקהילתיים את התקשורת, כלים להנגשת המדיה ולהתמודדות עם התקשורת, לרבות טיפים לראיונות בתקשורת הכתובה והופעות בתקשורת האלקטרונית, מיומנויות בניהול משברים בתקשורת ומהלכים להתפתחות מקצועית ולקידום הפרופסיה בכללותה.

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להבין את המבנה, ההשפעה ואופני הפעולה של התקשורת
2. לקיים בהצלחה ראיונות בתקשורת
3. להתמודד עם משברים בתקשורת הנוגעים למקצוע
4. לתכנן קמפיין תקשורתי יעיל
5. להעביר ביעילות מסרים דרך כלי התקשורת

נהלי נוכחות: חובת נוכחות ב-80% מהשיעורים לפחות. סטודנטים שלא יעמדו בחובה זו לא יהיה רשאים להגיש את עבודת הגמר ולא יקבלו ציון בקורס.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטאליים.

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. מטלה 1: תרגיל בית – 10%
  2. מטלה 2: עבודת גמר – 90%
- סה"כ – 100%

ינתנו בקורס 3 נקודות בonus על נוכחות מלאה בשיעורים.

מטלות הקורס:

תרגיל בית 1: תרגיל העוסק בניחות מכוון של כתבות מהתקשורת (מאתר חדשות באינטרנט, עיתונות מודפסת, טלוויזיה או רדיו) העוסקות בייצוג של צוותי בריאות בתקשורת. הנחיות מפורטות לתרגיל יינתנו בשיעור. ניתן להגיש גם בזוגות.

עבודת גמר: עבודה יישומית במסגרתה יקדמו הסטודנטים קמפיין ציבורי לבחירתם בתקשורת בתחום מקצועות הבריאות. העבודה כוללת שימוש ב-3 פריטים מסילבוס הקורס. הנחיות מפורטות לעבודה יינתנו במהלך הסמסטר (בשיעור מס' 6-7). ניתן להגיש גם בזוגות.

הזמן הנדרש לעבודה עצמית בבית: בנוסף ללימוד בכיתה, מצופה מהסטודנטים להשקיע כ-15 שעות במטלות הקורס.

נקודות זכות: 2 נק"ז

ECTS:

שנה אקדמית: תשפ"ה

סמסטר: א'

שעות: יום א', 16:00-18:00

מיקום:

שפת הוראה: עברית

תואר: ראשון

אפיון הקורס: מבוא

מחלקה אחראית:

מחלקת האם: סיעוד

פתוח למחלקות:

סיעוד

השלמה לתואר בסיעוד

רפואה על שם ג'ויס ואריינג גולדמן

פיזיותרפיה

רפואת חרום

השלמה לרפואת חרום

רוקחות

מדעי המעבדה הרפואית

דרישות קדם: ללא

מפתח הציונים: ציון מטרי (ציון מעבר: 60).

ינתנו הקלות למשרתי מילואים בהתאם למתווה המאושר בפקולטה

שם המרצה: דן אבן

פרטי קשר: danev@post.bgu.ac.il

טלפון במשרד:

דוא"ל: danev@post.bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת הוראה פקולטית עבור שנה אקדמית

עדכון אחרון: 8.2025

* כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס ב-Moodle.

הרשימה הביבליוגרפית משמשת בעיקר להכוונה לעיון נוסף והעשרה – מעבר למידע שמועבר בקורס.
* שימו לב: עבודת הגמר כוללת שימוש ב-3 פריטים ביבליוגרפיים מסילבוס הקורס.

חלק א' – איך פועלת התקשורת? ואיך אפשר להתקרב אליה?

שיעורים 1+2

מבוא לקורס: ייצוגים של צוותי בריאות בתקשורת

- על הדימוי של צוותי בריאות (רופאים, צוותי סיעוד, פיזיותרפיה, רפואה דחופה ומעבדות רפואיות) בחברה: הקרנת קטעים מתוך סדרות טלוויזיה עכשוויות
- סוגים/ ז'אנרים של כתבות בתקשורת
- איך המדיה משפיעה על הבריאות?
- האם ניתן לקדם כל רעיון בכלי התקשורת? [תרגיל בכיתה: דוגמא לתרחישים בתחומי מקצועות הבריאות הקהילתיים - איך ניתן להציגם בתקשורת?]
- המלצות כלליות לעבודה מול התקשורת [רשימת טיפים שנוסחו לאחיות בבריטניה על ידי עורך חדשות ברשת רדיו בלונדון ועיתונאי פרילנס]
- הכרת מפת המדיה הישראלית והתפתחותה עד ימינו: סקירה היסטורית ומבוא לתקשורת הכתובה והאלקטרונית בישראל

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

אבן ד. (2024). כיצד משפיעה המדיה על הבריאות? דוקטורס אונלי. 7 נובמבר 2024. מתוך האינטרנט:
<https://publichealth.doctorsonly.co.il/2024/11/329881>

מן ר, לב און א. (2017). דו"ח שנתי: התקשורת בישראל 2016: סדרי יום, שימושים ומגמות. אריאל: אוניברסיטת אריאל בשומרון. עמ' 8-9 (סדר יום תקשורת), עמ' 24-36 (נתונים ומגמות), עמ' 82-90 (מגמות מרכזיות בשיטות העבודה של מומחי יחסי הציבור), עמ' 124 (הסלמולה בקורנפלקס).

נדבך ח. (2012). האחות בלבן – מלאך או שטן? דימוי אחות הסיעוד הפסיכיאטרי בראי הקולנוע. על-סף (ביטאון העמותה לסיעוד פסיכיאטרי), גיליון 13, עמ' 8-12.

סדחיאן נ, ירושילמסקי פ, גנדלר י. (2013). השפעת צפייה במדיה על תפיסת דימוי האחות. ביה"ס האקדמי לסיעוד ע"ש א. וולפסון. מצגת.

רנד א. (2013). תדמית האחות בסרטים לאורך המאה העשרים, חיבור לקבלת תואר מוסמך בסיעוד, בהנחיית ד"ר פנינה רומם ופרופ' עופרה אנסון. ניסן תשע"ג, מרץ 2013.

Arenas-Rojas A. (2013). The Role of Cinema and Television in People's Perception of Medicine and Healthcare-related Topics. 26.

Blau A, Sela Y, Grinberg K. (2023). Public Perceptions and Attitudes on the Image of Nursing in the Wake of COVID-19. International Journal of Environmental Research in Public Health, 20(6), 4717.

Conrad S. (2015). Manage Your Online Reputation. *Physical Therapy, Sep2015 Supplement Perspectives*, p. 6-10.

- Garcia R, Qureshi I. Nurse identity: reality and media portrayal. *Evid Based Nurs.* 2022 Jan;25(1):1-5.
- Gesser-Edelsburg A, Shahbari NAE, Cohen R, Halavi AM, Hijazi R, Paz-Yaakovitch G, Birman Y. (2019). Differences in perceptions of health information between the public and health care professionals: Nonprobability sampling questionnaire survey. *Journal of Medical Internet Research*, 21(7).
- Malson G. (2017). Media training and media-facing roles in pharmacy. *The Pharmaceutical Journal*. 19 June 2017.
- Milner L, Brigden C. (2014). From Martyr to Robo-Nurse: the portrayal of Australian nurses on screen. *Studies in Australian Cinema*, vol. 8 (2-3), p. 110-122.
- Mohammed S, Peter E, Killackey T, Maciver J. (2021). The “nurse as hero” discourse in the COVID-19 pandemic: A poststructural discourse analysis. *International Journal of Nursing Studies*, 117, N.PAG
- Neal A. Staff experiences of the media representations of paediatric palliative care : implications for wellbeing and career longevity. 2015.
- Oldfield E. (2013). How does the media portray pharmacists? Hero, villain or most accessible health care provider? *Pharmacy Times*, November 26 2013.
- Sher B. (2011). Media Images and Screen Representations of Nurses: Conference Review. CSW Update Newsletter. link: <http://escholarship.org/uc/item/4c831776>
- Stokes PJ, Elliott R, Rolls K, Massey D. (2020). Angels and Heroes: The Unintended Consequence of the Hero Narrative. *Journal of Nursing Scholarship*, 52(5), 462–466.
- van Bekkum JE, Hilton S. (2013). Primary care nurses' experiences of how the mass media influence frontline healthcare in the UK. *BMC Family Practice*, 14, 17.
- Sun X, & Chałupnik M. (2022). Sacrificing long hair and the domestic sphere: Reporting on female medical workers in Chinese online news during Covid-19. *Discourse & Society*.
- Yanicak A, Mohorn PL, Monterroyo P, Furgiuele G, Waddington L, Bookstaver PB. (2015). Public perception of pharmacists: Film and television portrayals from 1970 to 2013. *JAPhA: Journal of the American Pharmacists Association*. 55(6), 578-586.

שיעור 3

- מהם יחסי ציבור? הכרה של עבודת יחסי הציבור מול התקשורת, מטרות יחסי הציבור, סקירה למערך יחסי הציבור בישראל.

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב. אמיר ר. (2014). *יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 7, כלים וערוצים של יחסי ציבור (א): הודעות לעיתונות, מסיבות עיתונאים, סיורי עיתונאים, עמ' 239-228.

Guth DW, Marsh C. (2009). *Public Relations: A Values-Driven Approach* (4th edition). Boston, MA: Allyn and Bacon, Chapter 1, The public relations process, p. 13-14.

שיעורים 4+5

- מבוא לטלוויזיה ורדיו
- אמצעי המדיה החדשים: המדיה החברתית.

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

מן ר, לב און א. (2017). דו"ח שנתי: התקשורת בישראל 2016: סדרי יום, שימושים ומגמות. אריאל: אוניברסיטת אריאל בשומרון. עמ' 24-36 (נתונים ומגמות).

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב, אמיר ר. (2014). *יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 15, אתיקה ביחסי ציבור, עמ' 563-556.

שוורץ אלטשולר ת. (2023). ההתפכחות הישראלית ביחס לנזקי הרשתות החברתיות הכתה ב-7 באוקטובר. המכון הישראלי לדמוקרטיה.

Chodick G, Teper GR, Levi S, Kopel H, Kleinbort A, Khen E, Schejter E, Shalev V, Stein M, Lewis N. (2021). The impact of a Facebook campaign among mothers on HPV vaccine uptake among their daughters: A randomized field study. *Gynecologic Oncology*, 160(1), 106-111.

Gesser-Edelsburg A. (2021). Using Narrative Evidence to Convey Health Information on SocialMedia: The Case of COVID-19. *Journal of Medical Internet Research*, 23(3), e24948.

Kathleen DP. (2020). *Etiquette & Communication Strategies for Nurses, Third Edition*. Vol. Third edition. Indianapolis, IN: Sigma. Chapter 8: Avoiding Social Media Blunders.

Lancaster R, Michelle S, Kelly M, Rachel M. (2022). "Original Research: TikTok's 'Dancing Nurses' During the COVID-19 Pandemic: A Content Analysis." *AJN American Journal of Nursing*, 122(12), p. 24-31.

Laurentino-Lima D, Albanez AMA, Mari BA. (2020). Comment: Social media: friend or foe in the COVID-19 pandemic?. *Clinics*. From: <https://doi.org/10.6061/clinics/2020/e1953>

Mazanderani F, O'Neill B, Powell J. (2013). People power" or "pester power"? YouTube as a forum for the generation of evidence and patient advocacy. *Patient Education and Counseling*, vol. 93(3), p. 420-425.

McBride M. (2012). Social Media Hold Promise, But Can Be a Dangerous Tool. *Ophthalmology Times*, vol. 37 (21), p. 71-76.

Myrick JG, Chen J, Jang E, Norman MP, Liu Y, Medina L, Blessing JN, Parhizkar H. (2024). An Experimental Test of the Effects of Public Mockery of a Social Media Health Campaign:

Implications for Theory and Health Organizations' Social Media Strategies. *Health Communication*, Vol. 39(12), p. 2658-2670.

Popper-Giveon A, Israeli T, Keshet Y. (2019). Post-trauma: healthcare practitioners use social media during times of political tension. *Critical Studies in Media Communication*, Vol. 36(2), p. 184-199.

Rosenberg H, Syed S, Rezaie S. (2020). The Twitter pandemic: The critical role of Twitter in the dissemination of medical information and misinformation during the COVID-19 pandemic. *CJEM: Canadian Journal of Emergency Medicine*, 22(4), 418–421.

Social Media Campaign Tackles Violence Against Nurses in SA Hospitals. (2017). *Australian Nursing & Midwifery Journal*, 24(8), 6.

Topf JM, Williams PN. (2021). COVID-19, Social Media, and the Role of the Public Physician. *Blood Purification*, 50(4–5), 595–601.

שיעור 6

- הכרת חשיבותם של כלי התקשורת בעבור צוותי בריאות: על תדמית צוותי בריאות קהילתיים באמצעי התקשורת בישראל ובעולם וחשיבות המדיה בשיפור מעמד מקצועות הבריאות בתוך מערכת הבריאות וכלפי ציבור המטופלים והחברה כולה

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

שלו פ. (2020). דעה: עובדי המעבדות הציבוריות שקופים מדי. *כלכליסט*. 27 אוגוסט 2020.

AANP-We-Choose-NPs. (2018). Nurse Practitioners Launch National Awareness Campaign. By: PR Newswire. PR Newswire US. 07/11/2018.

Ben Natan M, Dmitriev Y, Shubovich O, Sharon I. (2013). Views of the Israeli Public on Expanding the Authority of Nurses. *Journal of Nursing Management*, vol. 21 (2), p. 351-358.

Gill J, Baker C. (2019). The Power of Mass Media and Feminism in the Evolution of Nursing's Image: A Critical Review of the Literature and Implications for Nursing Practice. *The Journal Of Medical Humanities*. <https://doi.org/10.1007/s10912-019-09578-6>.

Hoyle LP, Kyle RG, Mahoney C. (2017). Nurses' views on the impact of mass media on the public perception of nursing and nurse–service user interactions. *Journal of Research in Nursing*, 22(8), 586–596. <https://doi.org/10.1177/1744987117736363>

Mason DJ, Glickstein B. (2018). Woodhall Study Revisited: Nurses' Representation in Health News Media. George Washington University, School of Nursing. Presentation.

Martins Cardoso RJ, João Manuel Garcia NG, Ana Maria CAQ. (2014). The Exposure of the Nursing Profession in Online and Print Media. *Revista Latino-Americana de Enfermagem*, Vol. 22 (1), p. 144-149.

McKew M. (2018). 'Ambassadors' will attempt to boost profession's image. *Nursing Standard*. 1/24/2018, Vol. 32 (22), p. 7-8.

Mohammed S, Peter E, Killackey T, Maciver J. (2021). The “nurse as hero” discourse in the COVID-19 pandemic: A poststructural discourse analysis. *International Journal of Nursing Studies*, 117, N.PAG

Summers SJ, Broome ME. (2019). Improving representation of nurses in the media. *Nursing Outlook*, Vol. 67(1), p. 1-2.

van Zyl GS, Christofides NJ. (2014). International Nurses Day and Press Coverage in South Africa. *International Nursing Review*, Vol. 61 (2), p. 186-193.

Woodhall Study Revisited, Kit: Research Brief. 2018.

שיעור 7

- תיאוריות בעבודה מול כלי התקשורת [תיאוריות של יחסים חברתיים, תיאוריות של השפעה חברתית, תיאוריות של המדיה, מודלים תיאורטיים לפעילות של יחסי ציבור]

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב, אמיר ר. (2014). יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 3, יחסי ציבור – רקע תיאורטי, עמ' 138-116.

Sassoni-Bar Lev O, Avidar R. (2023). “God forbid we'd be infected”: framing and counter-framing of the “Corona Cruise Ship” in Israeli media. *Journal of International Communication*, 29(2), 213-233.

שיעור 8

- הכרת קהל היעד של כלי התקשורת [מיהם ציבור צרכני התקשורת וכיצד מכוונים אליהם את המסר המבוקש? רב תרבותיות בכלי התקשורת והכוונת מסרים בהתאם לקהל היעד]
- סטיגמות בנושאי רפואה ובריאות בתקשורת

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

מן ר, לב און א. (2017). דו"ח שנתי: התקשורת בישראל 2016: סדרי יום, שימושים ומגמות. אריאל: אוניברסיטת אריאל בשומרון. התקשורת החרדית בישראל: בין שמרנות למודרניזציה, עמ' 105-91.

Cameron GT, Wilcox DL, Reber BH, Shin JH. (2008). *Public Relations Today: Managing Competition and Conflict*. (1st edition). Boston, MA: Allyn and Bacon. Chapter 89, Reaching the Audience, p. 242-266.

שיעור 9

- אתיקה במפגש בין צוותי בריאות למדיה: מה מותר ומה אסור בעבודה מול כלי תקשורת, דילמות ערכיות ותביעות דיבה ולשון הרע (שמירה על חיסיון המטופלים, הקוד האתי של מועצת העיתונות ושל יחסי הציבור)

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

דינור ע.ל., קרניאל י. (2009). הזכות לדעת מול הצורך בנחמה – עיתונאים ורופאים בין פרופסיונאליות לפטריטיזם: סיקור מחלתו של ראש הממשלה אריאל שרון בעיתונות הכתובה.

תקנון האתיקה המקצועית של מועצת העיתונות (מתאריך 16.5.1996, עודכן בהמשך). מתוך האינטרנט (<http://www.moaza.co.il/BRPortal/br/P102.jsp?arc=26627>)

חלק ב' – כלים לעבודה מול אמצעי התקשורת

שיעור 10

- איך מתכננים קמפיין תקשורתי? הגדרת מטרות ותכנית אסטרטגית (הדרכה לעבודת גמר בקורס)
- כלים לעבודה מול התקשורת המודפסת: איך בוחרים את סוג אמצעי התקשורת הנכון? איך מתנהלים מול עיתון? איך מנסחים כותרת? טיפים לניסוח כתבה, איך בוחרים תמונה? [בשיעור יוצגו דוגמאות לכתבות המסקרות את פועלם של צוותי בריאות בעיתונות]

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

בן אליעזר י. (2003). בין "תקשורת" ל"פרופגנדה". תל אביב: ביתן הוצאה לאור. כיצד בונים קמפיין?, עמ' 76-68.

גוטמן נ, לב א. (2021). אתיקה ופרקטיקה בהפצת מידע לציבור בקמפיינים תקשורתיים בזמן מגפת הקורונה. קשר, 56, 37-64.

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב, אמיר ר. (2014). יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 7: כלים וערוצים של יחסי ציבור (א) – הודעות לעיתונות, מסיבות עיתונאים, סיורי עיתונאים. עמ' 262-228. פרק 9: כלים וערוצים של יחסי ציבור (ג) – ראיון והופעה באמצעי התקשורת. עמ' 313-303.

לימור י, מן ר. (1997). עיתונאות. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 10 – הכתיבה העיתונאית והידיעה, ניסוח כותרות כללי יסוד.

Davies CR, Pescud MT, Clifford R, McGrath R, Thomson A, Jeffrey M, Stoneham M, Pikora T, Wright P, Girdler S, Baldassar L, Clift S. (2025). Good Arts, Good Mental Health®: the effectiveness of an Australian health promotion media campaign in promoting community mental wellbeing via the arts. *Frontiers in Public Health*, vol. 13, p. 1594846.

שיעור 11

- הריאיון בתקשורת
- כלים לעבודה מול התקשורת האלקטרונית: איך מתנהלים מול טלוויזיה? איך מופיעים בטלוויזיה? תורת הריאיון והנאום בטלוויזיה: איך מתמצתים רעיון לצורך הצגתו בטלוויזיה?

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

בראון ל. (1992). עיצוב תדמית. תל אביב: אור עם. הופעה בטלוויזיה, עמ' 180-214.

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב, אמיר ר. (2014). יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 9: כלים וערוצים של יחסי ציבור (ג) – ראיון והופעה באמצעי התקשורת. עמ' 314-333.

Manning J. (2024). Media Interview Tips and Techniques for the Registered Nurse. *Clinical Nurse Specialist CNS*, vol. 38(1), p. 34-39.

McBride D, LeVasseur SA, Li D. (2015). Nursing Performance and Mobile Phone Use: Are Nurses Aware of Their Performance Decrements?. *Journal of Medical Internet Research*, vol. 17 (5), p.1

חלק ג' – סוגיות ספציפיות בעבודה מול אמצעי התקשורת

שיעור 12

- סיקור אירועים חריגים ויחסים פרופסיונאליים באמצעי התקשורת.
- סיקור שלילי בכלי התקשורת וכלים לפתרון בעיות

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

לימור י, מנדלזיס ל, לשם ב. אמיר ר. (2014). יחסי ציבור: אסטרטגיה וטקטיקה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. פרק 10: יחסי ציבור במצבי משבר. עמ' 334-368.

לרנר פ, בסון א. (2020). טיוטה לדיון: מוכנות מערכת הבריאות למצבי משבר: תקשורת וקהילה. המכון הישראלי לדמוקרטיה, כנס אלי הורוביץ לכלכלה וחברה, 14-16 דצמבר 2020. עמ' 64-67.

ריך, צ., בנטמן, מ., ג'קמן, ע., אוניברסיטת בן גוריון בנגב. המחלקה לתקשורת, מפעם - מרכז אזורי לפיתוח השלטון והמינהל המקומי וישראל. מינהל ההסברה. (2010). תקשורת במצבי חירום: מדריך לגופים ציבוריים. אוניברסיטת בן-גוריון בנגב - המחלקה לתקשורת.

Nolan B, Ackery A, Au B. (2017). What to do when a patient wants to record a patient-physician interaction in the emergency department. *CJEM*, 2017 May 16:1-5. doi: 10.1017/cem.2017.23. [Ahead of print]

שיעור 13

- איך מקדמים מדיניות חברתית ושינוי חברתי באמצעי התקשורת?

אפשרויות לחומר קריאה נוסף:

ברנזון א. (2015). רוקדים ברחובות: על איזור הדמדומים בין תקשורת למחאות חברתיות. תל אביב: רסלינג. פרק 6, התקשורת – מוסד תיווך חברתי, עמ' 117-143.

מן א. (2023). הסכנה שבאי חשיפת-מידע. אתר העין השביעית.

סדר השיעורים עשוי להיות נתון לשינויים.

שם הקורס: גישות טיפול בהרגלים התמכרותיים

מס' הקורס: 472-1-7750

נקודות זכות: 2

שנה אקדמית: 2025-2026

סמסטר: א'

שעות: 16.00-18.00

מיקום:

שפת הוראה: עברית

תואר: ראשון

איפיון הקורס: קורס בחירה פתוח לתלמידי

תואר ראשון בסעוד, פיזיותרפיה, רפואת

חירום ורפואה.

מחלקה אחראית: המחלקה לסעוד

דרישות קדם: אין

מפתח הצינונים: ציון מטרי

מרכזת הקורס: גב' סיגל כדיר-לוינשטיין

טלפון במשרד: 77569

דוא"ל: kadirlew@gmail.com

שעות קבלה: בתיאום עם מרכזת הקורס

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים

יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות

לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית

תאריך עדכון אחרון: אוגוסט 2025

מטרת הקורס:

לפתח הבנה בסיסית של תופעת ההתמכרות ומיומנויות תקשורת עם אנשים בעלי הרגלים התמכרותיים.

יעדי הקורס:

1. לפתח ידע לגבי הגורמים להתפתחות התנהגות התמכרותית, הקשיים העומדים בפני המתמודדים

עם צורך לשינוי התנהגותי ושיטות לסייע לאנשים לשנות הרגלים.

2. לאפשר לסטודנטים להתנסות ולרכוש מיומנויות תקשורת לשינוי התנהגות.

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. לתאר סוגים נפוצים של התמכרות התנהגותית.

2. להגדיר התמכרות, ולזהות את מאפייניה

3. לתאר את מהלך ההתפתחות של התמכרות.

4. להפגין הבנה בסיסית של התערבויות להנעת אנשים לשנות הרגלים התמכרותיים.

5. להפגין הבנה בסיסית של מודל שלבי השינוי

Prochaska & DiClemente Transtheoretical model

6. להשתמש בעקרונות הגישה המוטיבציונית לחולל שינוי התנהגותי

נהלי נוכחות:

נוכחות במפגשים מומלצת.

אופן ההוראה:

1. הרצאות

2. הדגמות

3. חלק מהקורס יוקדש לתרגול תקשורת להגברת מוטיבציה לשינוי התנהגות.

הערכת הסטודנטים בקורס:

מבחן מסכם - 100% (ציון עובר 60)

*ציון עובר בקורס 60

משלות הקורס:

1. השתתפות פעילה בתרגילים בכיתה בתאריכים שניתנו מראש.

נושאי הקורס	
מס' שיעור	נושא
1	מבוא: סוגים של התמכרות, הגדרת קריטריונים לאבחון
2	גישות, תיאוריות ומודלים המסבירים את תהליך ההתמכרות
3	מאפייני המכור והשלכות ההתמכרות
4	טיפול קוגניטיבי התנהגותי (Cognitive behavioral therapy- CBT)
5	המשך טיפול קוגניטיבי התנהגותי (Cognitive behavioral therapy- CBT)
6	12 הצעדים
7	קשיבות (מינדפולנס) והתמכרויות-
8	עקרונות הראיון המוטיבציוני
9	תרגול מיומנויות תקשורת לשינוי התנהגות.
10	תרגול מיומנויות תקשורת לשינוי התנהגות.
11	תרגול מיומנויות תקשורת לשינוי התנהגות.

קריאת חובה:

מילר, ר. ו., ורולניק, ס. (2009). הגישה המוטיבציונית. קרית ביאליק, ישר

דנון, פ. (2018) כרוניקה של התמכרות במאה ה-21: מהנאה ועד תלות והתמכרות ישראל, איפאבליש

קריאת רשות:

יששכר ע. שילוב התערבויות מתחום הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי בעבודת הרופא הראשוני, גיליון מס' 1

לב -רן ש. , ניצן א. (2001) הגישה המוטיבציונית בקידום בריאות, הרפואה , כרך 150 , חוב' 9

* חומר קריאה נוסף יומלץ במהלך הקורס

* כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס, בספריה ובמאגרי מידע אלקטרוניים הזמינים לסטודנטים באב"ג

שם הקורס: הדפסה בתלת מימד בריפוי בעיסוק -קורס בחירה

מספר הקורס: 48615000

תיאור הקורס: הקורס יוקדש להבנת אפשרויות השימוש של מדפסת תלת מימד בריפוי בעיסוק, בשיקום, בקוגניציה בהתאמת אביזרי עזר. כמו כן ילמד בקורס תכנון ויישום השימוש במדפסת תלת מימד ואבני הדרך בעיצוב מוצר מותאם ואביזרי טיפול.

מטרת הקורס: להעניק ידע תיאורטי ומעשי בפיתוח מוצרי שיקום ואביזרי עזר

תשומות למידה: עם סיום הקורס בהצלחה הסטודנט:

- יכיר תיאוריות ומושגים בתחום ניתוח פעילות והתאמת מוצר.
- יפתח חשיבה קלינית בתחום התאמה ובניית מוצר
- יעמיק את הידע בקשר בין אדם-עיסוק-סביבה והחשיבות של הסביבה על תפקודו של האדם.
- יעמיק את הידע על הכרת הסביבה הפיזית והתאמתה לתפקודו של האדם.
- יתנסה במדידות של המטופל והאביזר המיוצר.
- יכיר תוכנת מידול ויתנסה בהדפסה בפועל.
- ישתמש בטכניקות מולטימדיה מקצועיות במהלך התאמת ופיתוח המוצר/אביזר

נהלי נוכחות: נוכחות חובה

אופן הוראה: שיעורים פרונטאליים, למידת עמיתים והתנסות מעשית.

הערכת הסטודנטים בקורס:

20% תרגיל בתכנון מוצר

80% פיתוח מוצר והדפסתו

ציון עובר: 60

עדיפות בהרשמה לקורס לסטודנטים מהמחלקה לריפוי בעיסוק, שאר המחלקות על בסיס מקום פנוי.

נקודות זכות: 2

שנה אקדמית: ג'

סמסטר: א'

שפת הוראה: עברית.

תואר: ראשון לסטודנטים לריפוי בעיסוק.

איפיון הקורס: קורס בחירה.

דרישות קדם: קורס ניתוח פעילות.

מפתח הציונים: ציון מטרי.

שם המרצה: יוכי ביטן, יפי לבנון

פרטי קשר

דוא"ל: yafal@bgu.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש עם המרצה.

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס יאושר על ידי ועדת הוראה פקולטית.

עדכון אחרון: 18.5.25

מטלות הקורס: נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, השתתפות בהתנסות מעשית בתכנון והדפסה.

מבנה הקורס:

מספר שיעורים: 13 שיעורים

משך כל מפגש: 2 שעות אקדמיות

שיעור	נושאים	מטלות
1	- מבוא וחומר תיאורטי- עיצוב מוצר וריפוי בעיסוק - תיאום ציפיות - פתיחת משתמש אישי לכל סטדנט באתר ONSHAPE	
2	- היכרות עם מערכת הצירים ושימוש בעכבר - שימוש בקליבר אלקטרוני, וטבעות למדידות מדויקות. - פונקציות דו-ממדיות בסיסיות: קו, ריבוע, עיגול, קו עזר, חיתוך, שכפול	
3	- מעבר מדו-ממד לתלת-ממד - חזרה על פונקציות דו-ממדיות ותלת מימדיות. - פעולות בסיסיות בתלת-ממד: החסרה, הוספה, קביעת מידה, כיוון וצורה - הכרת הפונקציות Extrude, Revolve	
4	- מעבר מדו-ממד לתלת-ממד - חזרה על פונקציות Extrude, Revolve - הכרת הפונקציות Revolve Swift, Loft	
5	תכנון מודל מ – 0 כולל יישום כל העקרונות שנלמדו	מטלת אמצע: מטלה להגשה
6	- היכרות עם מדפסת תלת-ממד, רינדור ושליחת קבצים להדפסה - הכרות עם תוכנת CURA - הדפסה בפועל של המודל הניסויי	
7	פונקציות מתקדמות: chamfer, Fillet, Thicken, Hole, Shell	על כל משתתפת לחשוב על אביזר לפרוייקט גמר
8	- היכרות עם סוגי PLAN - למידה של צירים פשוטים	
9	למידת עמיתים: הצגת הפרוייקט האישי באמצעות מצגת/ ציור על הלוח	
10	- הכרות עם חומרי הדפסה ורצינות בחירה - טיפים ושיטות להדפסות מוצלחות	
11	- חזרה על עקרונות החומר - המשך עבודה על פרוייקט אישי	
12	- חזרה על עקרונות החומר - המשך עבודה על פרוייקט אישי	
13	תערוכה- הגשת פרוייקט גמר	מטלת סוף: פרוייקט גמר מוכן ומודפס

- Ganesan, B., Al-Jumaily, A., & Luximon, A. (2016). 3D printing technology applications in occupational therapy. *Phys Med Rehabil Int*, 3(3), 1085.
- Hunzeker, M., & Ozelie, R. (2021). A cost-effective analysis of 3D printing applications in occupational therapy practice. *The Open Journal of Occupational Therapy*, 9(1), 1-12. <https://doi.org/10.15453/2168-6408.1751>
- Rugman, A. M., & D'Cruz, J. R. (1993). *The double diamond model of international competitiveness: The Canadian experience*. MIR: Management International Review, 33, 17-39. Retrieved from [JSTOR](https://www.jstor.org/stable/259080).
- Schwartz, J. (2017). 3D printing customized assistive technology: A feasibility study. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 98(10), e24.

* כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס/ בספריה/ במחלקה/ במאגרי מידע אלקטרוניים הזמינים לסטודנטים באב"ג.